

Literaire bijlage bij Mijn weekblad

Sir Walter Scott, de reus van de historische roman

*Sir Walter Scott in de National Portrait Gallery
in Londen*

Soms is een schrijver zo groot, zijn oeuvre zo breed, dat hij eigenlijk niet past in het keurslijf dat ik had bedacht. In het *Huis met de honderd ramen* zijn minstens twee kamers gereserveerd voor de reus Sir Walter Scott (1771 – 1832). Kijk maar naar dit fragment uit zijn bibliografie:

Romans: Waverley (1814), Guy Mannering (1815), The Antiquary (1816), Rob Roy (1817), The Heart of Midlothian (1818), Ivanhoe (1819) En dat was nog maar het begin. Van 1805 tot 1832 heeft hij enorm veel geschreven en het ene boek werd nog populairder dan het andere. Hij publiceerde anoniem zijn eerste Waverley-roman. Tientallen historische romans heeft hij daarna nog geschreven en de critici twisten over de vraag welke daarvan de beste is. Maar zijn eigen favoriet was *The antiquary*, hoewel dat bij de lezers niet eens zijn populairste boek was.

1815: Guy Mannering

De held, Harry Bertram, zoon van de Laird van Ellangowan, wordt als jongen door de smokkelaar Dirk Hatteraick ontvoerd en afgevoerd naar Nederland. Hatteraick zweert samen met de Bertrams 'advocaat, Gilbert Glossin, die hoopt de familie

eigendom te verwerven in de afwezigheid van een mannelijke erfgenaam. Aangenomen door een Nederlandse handelaar, is Bertram onwetend van zijn ware identiteit en leeft hij onder de naam Vanbeest Brown. Als hij volwassen is reist hij naar India en dient daar in het leger onder leiding van kolonel Guy Mannering. Mannering, een enthousiaste amateur-astroloog, heeft ooit Bertrams' kasteel van Ellangowan bezocht en de pasgeboren Harry de toekomst voorspeld. Bertram wordt verliefd op Julia, de dochter van Mannering, maar Mannering beeldt zich in dat de aandacht geschonken aan zijn dochter zijn bedoeld voor zijn vrouw. Hij daagt Bertram uit tot een duel, verwondt hem serieus en laat hem voor dood liggen. Eenmaal hersteld merkt Bertram dat Julia is teruggekeerd naar Groot-Brittannië. In vermomming volgt hij haar naar de omgeving van Ellangowan. Glossin, nu enige eigenaar van Ellangowan, ontdekt zijn ware identiteit en probeert opnieuw hem te ontvoeren. Echter, Meg Merrilies, Bertram's zigeuner verpleegster, herkent hem ook, en probeert met de hulp van Bertram en Dandie Dinmont (een Lowland) dit plan te dwarsbomen. Daarin slaagt ze, maar ten koste van haar eigen leven. Als resultaat van haar inspanningen, wordt Bertram erkend, herwint zijn landgoederen, en trouwt met Julia.

1816 – The Antiquary

De antiquair van de titel is Mr Jonathan Oldbuck, de landheer van Monkbarns. Hij wijdt zijn leven aan het bestuderen en verzamelen van oude munten en penningen. Zijn vriend Sir Arthur Wardour, is een hoogdravende persoonlijkheid. Hij heeft een beeldschone dochter met de naam Isabella. Beiden hebben nogal te lijden onder de machinaties van ene Herman Dousterwivel, die zich met zwarte kunst bezighoudt. Hij maakt misbruik van de bijgelovigheid van Sir Arthur en de ijdelheid van de antiquair en verleidt ze tot financiële escapades die tot mislukking zijn gedoemd. Gelukkig komt de held van het verhaal, mr William Lovel, hen redden. Hij heeft al zijn hart verloren aan Isabella Wardour, maar heeft zich nog niet durven uitspreken. Hij logeert bij de antiquaar. Die heeft een neef, de trotse kapitein Hector M'Intyre, die eveneens verliefd is op de mooie Isabella. Hun rivaliteit, de machinaties en ontmaskering van Dousterwivel, het optreden van de traditionele boze schoonmoeder en andere verwickelingen zorgen dat het boek vol opwindende gebeurtenissen zit. Een van de aardigste karakters in het verhaal is de kleine dwaas Edie Ochiltree, een vriendelijke, praatgrage zwervende bedelaar.